

Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) ohjelman 2021-2027 seurantakomitean kokous (hybridi)

Aika: 8.2.2024 klo 14.00-15.00

Paikka: Hybridikokous: Sisäministeriö (Kirkkokatu 12, Helsinki), neuvotteluhuone Maria tai Teams

Läsnä Puheenjohtajat
Laura Yli-Vakkuri, puheenjohtaja
Artsi Alanne, varapuheenjohtaja

Sihteerit /asiantuntijat
Mika Alakontiola, sihteeri
Kristiina Mauriala, sihteeri

Jäsenet
Dan Sundqvist, Ahvenanmaan maakuntahallitus (etänä)
Roosa Talvitie, Oikeusministeriö (etänä)
Johanna Joensuu, Sisäministeriö, rajavartio-osasto (etänä)
Kaisu Piironen, Opetus- ja kulttuuriministeriö (etänä)
Minna Säävälä, Työ- ja elinkeinoministeriö (etänä)
Henna Leppämäki, Sosiaali- ja terveysministeriö (läsnä)
Kaisa Turunen, Poliisihallitus (etänä)
Martin Airisto, Maahanmuuttovirasto (etänä)
Mohamed Adan, Etnisten suhteiden (etänä)

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Annukka Mäkinen, Suomen Kuntaliitto ry (etänä)
 Taina Martiskainen, Lastensuojelun keskusliitto (läsnä)
 Silla Kakkola, Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry (etänä, saapui klo 14:18)
 Ben Malinen, Suomen Pakolaisapu ry (läsnä)
 Eve Kyntäjä, Palkansaajakeskusjärjestöt SAK ry (etänä)
 Päivi Ruotsala, Varsinais-Suomen ELY-keskus (etänä)

Varajäsenet

Taina Vallander, palkansaajakeskusjärjestöt STTK ry (etänä)

Euroopan komissio

Stefano Di Giusto (etänä)
 Ari Väilä (etänä)

Poissa

Jäsenet

Mina Zandkarimi, Väestöliitto ry
 Jaana Suokonautio, Uudenmaan ELY-keskus
 Katja Kaukonen, sisäministeriö, maahanmuutto-osasto
 Mikael Laurinkari, vastaanottokeskukset
 Lauri Taro, Valtiovarainministeriö (etänä)
 Katja Luopajarvi, ulkoministeriö
 Tomi Vuori, sisäministeriö, poliisiosasto
 Otto Puustinen, suojelupoliisi
 Terhi Heinilä, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta
 Erja Reinikainen, Suomen Punainen Risti
 Mikko Räsänen, työnantajakeskusjärjestöt
 Adan Mohamed, Etnisten suhteiden neuvottelukunta
 Tomi Vuori, Sisäministeriö, poliisiosasto
 Abdirahim Hussein, Moniheli ry

Varajäsenet

Nina Järviö, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta
 Katri Niskanen
 Kristin Mattson, Ahvenanmaan maakuntahallitus
 Jussi Mäkinen, oikeusministeriö
 Heidi Kankainen, sisäministeriö, poliisiosasto
 Jarkko Kolehmäinen, sisäministeriö, rajavartio-osasto
 Niina Suutarinen, valtiovarainministeriö, budjettiosasto
 Mira Saloheimo, sosiaali- ja terveysministeriö
 Marja Kartila, poliisihallitus

Pekka Martin, Maahanmuuttovirasto
 Juha Lauro, suojelupoliisi
 Diana Seppä, Etnisten suhteiden neuvottelukunta
 Jonna Lindqvist, Lastensuojelun keskusliitto ry
 Julie Breton, Moniheli ry
 Eekku Aromaa, Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry
 Anna Peltoniemi, Suomen Pakolaisapu ry
 Sirpa Sivonen, Työnantajakeskusjärjestöt
 Hanna Määttä, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 Jaana Tapalinen, Lapin ELY-keskus
 Mirka Eirola, sisäministeriö, maahanmuutto-osasto
 Katja Huovila, ulkoministeriö
 Antti Lahtinen, Väestöliitto ry
 Olli Snellman, vastaanottokeskukset
 Tiina Salmio, Suomen Punainen Risti (etänä)

Pysyvät asiantuntijat

Sirpa Rautio, Ihmisoikeuskeskus
 Leena Leikas (vara), Ihmisoikeuskeskus

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 14:00

2 Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Asia: Kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Seurantakomitea on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muista jäsenistä vähintään puolet (jäsenistä/varajäsenistä vähintään 14) on saapuvilla.

Esitys: Todetaan läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuus.

Päätös: Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

Kokoukseen osallistui puheenjohtajien lisäksi 16 seurantakomitean jäsentä. Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3 Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Esitys: Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

5 Ajankohtaiset asiat

Asia: Hallintoviranomainen esittelee seurantakomitealle seuraavat ajankohtaiset asiat:

- ohjelman muuttaminen

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi ohjelman muuttamista koskeva asia.

Ajankohtaisissa asioissa hallintoviranomainen tiedotti komiteaa myös Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesta 2 miljardin euron lisärahoituksesta monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeeseen 4 (oikeus- ja sisäasiat). Hallintoviranomainen pyysi komission puheenvuoroa asiasta.

Komissio esitteli monivuotisen rahoituskehityksen lisäystä ja kertoi sen linkittymisestä ohjelmakautta koskevaan väliarviointiin. Kehykseen on tulossa merkittävä lisärahoitus. Kokonaisuudessa on huomioitu hyvin komission oikeus- ja sisäasioiden pääosaston substanssiin liittyviä asioita, erityisesti Ukrainan tilanne ja maahanmuuttopaktin täytäntöönpano. Pakti on periaatteellisella tasolla hyväksytty ja virallisesti sen odotetaan olevan hyväksytty vuoden 2024 puolivälissä. Sen jälkeen käynnistyy paktin vaiheittain etenevä sisäänajo. Jäsenvaltioilla on kaksi vuotta aikaa käynnistää paktin täytäntöönpano.

Otsakkeeseen 4 osoitettavasta 2 miljardista on tarkoitus allokoida BMVI-rahastoon 1 miljardi euroa, AMIF-rahastoon 800 miljoonaa euroa ja loput virastoille.

Lisärahoitus tulee käytettäväksi vuoden 2025 alusta. KOM piti todennäköisenä, että AMIF-rahoitus allokoitaisiin temaattiseen välineeseen, mutta tästä ei ole tässä vaiheessa vielä tarkempaa tietoa. Komissio reflektoi tulevana kuukausina myös sitä, miten jäsenvaltiot voisivat lisärahoitusta käyttää.

Vuonna 2025, väliarvioinnin jälkeen on joka tapauksessa tiedossa päivityksiä jäsenvaltioiden ohjelmiin. Väliarvioinnin yhteydessä jaetaan lisärahoitus niiden jäsenvaltioiden ohjelmiin, jotka ovat vuoden 2024 loppuun mennessä hakeneet maksatuksia 10 prosentin edestä alkuperäiseen ohjelmarahoitukseen nähden. Suomi ei ole vielä tässä vaiheessa, mutta komissio toivoo Suomen saavuttavan riittävän tason.

Ohjelmapäivityksissä huomioidaan myös paktin täytäntöönpanoon liittyvät rahoitustarpeet.

Puheenjohtaja totesi, lisäksi, että Belgia tulee EU-puheenjohtajakaudellaan painottamaan paktin täytäntöönpanoon liittyviä asioita.

6

Toimeenpanosuunnitelman päivittäminen (liite 2)

Asia: Lain sisäasioiden rahastoista 2021-2027(1125/2021) mukaisesti seurantakomitean tehtävänä on osallistua rahaston ohjelman toimeenpanosuunnitelman valmisteluun, muuttamiseen, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin. Sisäministeriö hyväksyy toimeenpanosuunnitelman. VN asetuksen sisäasioiden rahastoista (119/2022) 3 §:n mukaisesti hallintoviranomainen tarkastelee vuosittain toimeenpanosuunnitelman muuttamistarvetta ja kuulee tässä yhteydessä seurantakomiteaa.

Hallintoviranomainen on 13.10.2023 lähettämässään kirjeessä pyytänyt 2.11.2023 mennessä seurantakomitean kontribuutiot ja kommentit toimeenpanosuunnitelmassa kuvattuihin toimien sisältöihin. Toimeenpanosuunnitelman muutoksista on keskusteltu 23.11.2023 järjestetyssä seurantakomitean kokouksessa, minkä jälkeen hallintoviranomainen on jatkanut toimeenpanosuunnitelman valmistelua. Koska toimeenpanosuunnitelman valmistelu viivästyi, käsitellään toimeenpanosuunnitelmaa loppuun kirjallisen käsittelyn sijaan kokouksessa.

Hallintoviranomainen esittelee liitteen 1 mukaisesti toimeenpanosuunnitelmaan tehtyjä muutoksia.

Esitys: Seurantakomitea keskustelelee toimeenpanosuunnitelmaan tehdyistä muutoksista. Toimeenpanosuunnitelma hyväksytään.

Päätös: hallintoviranomainen esitteli seurantakomitealle keskeiset toimeenpanosuunnitelmaan esitettävät päivitykset edelliseen kokoukseen nähden. Sisällöissä on huomioitu hallitusohjelman mukaiset kirjaukset. Erityistavoitteessa 1 on uusittu toimi 1B3 Onnistuneen kuntaan muuton edistäminen ja korjattu operatiivisen tuen hakuun avaamisen aikataulu. Erityistavoitteessa 2 toimien kuvauksia on täsmennetty laillisen maahanmuuton ja kotoutumisen toimien osalta sekä lisätty kirjaus Ahvenanmaan mahdollisuudesta hakea kotoutumistoimia haussa ilmoitettuja toimia laajemmin.

Erityistoimeen 3 on lisätty viittaus 2023 Schengen-arviointiin sekä paluiden yhteistilastoinnin kehittämiseen. Lisäksi on korjattu operatiivisen tuen hakuun avaamisen ajankohdat.

Tiedot vuosina 2024-2025 avattavista toimista ja rahoituksesta on tarkistettu saatujen ehdotusten ja aiemmin keskustellut mukaisesti.

Seurantakomitea ei kommentoinut esitystä. Puheenjohtaja totesi, että toimeenpanosuunnitelma etenee sisäministeriön hyväksyttäväksi.

7 Tuloksellisuuskertomuksen hyväksyminen (liite 3)

Asia: AMIF-asetuksen 35 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosien 2023 ja 2031 välillä kunkin vuoden helmikuun 15. päivään mennessä vuosittainen tuloksellisuuskertomus. Tuloksellisuuskertomuksessa raportoidaan edeltävän tilikauden välinen jakso, joka alkaa 1. heinäkuuta ja päättyy 30. kesäkuuta seuraavana vuonna. Hallintoviranomainen on lähettänyt tilikauden 1.7.2022-30.6.2023 tuloksellisuuskertomuksen seurantakomitealle kommentoitavaksi. Hallintoviranomainen esittelee kommentoidun tuloksellisuuskertomuksen.

Seurantakomitean tehtävänä on hyväksyä rahaston ohjelman vuotuinen tuloksellisuuskertomus.

Esitys: Hyväksytään tuloksellisuuskertomus.

Päätös: Hallintoviranomainen kävi läpi tuloksellisuuskertomukseen saadut kommentit sekä niiden pohjalta tehdyt tai tehtäväksi esitettävät muutokset. Kommentteja esittivät työ- ja elinkeinoministeriö sekä komissio.

Täytäntöönpanokertomuksen yleiskuvausta on tarkennettu. Kuvaukseen on lisätty tieto tilivuoden aikana järjestetyistä hauista ja myönnetystä rahoituksesta. Kuvauksia on siirretty dokumentin sisällä relevantteihin kohtiin. Käännösvirheet on korjattu. TEM pyynnöstä kertomukseen on lisätty maininta ukrainalaisten huomioimisesta tuetussa hanketoiminnassa. Yleisesti todettiin, että koska hankereportteja on tässä vaiheessa kautta saatu suhteellisen vähän, toimeenpanon etenemistä on siltä osin hankala kommentoida.

Seurantakomitea hyväksyi hallintoviranomaisen ehdotuksen siitä, että hallintoviranomainen muoikaa tuloksellisuuskertomuksen kohta 7 luettavampaan ja viestinnällisesti julkaisukelpoisempaan muotoon. Seurantakomitea totesi, että kertomus on perinpohjainen ja asianmukainen, ja hyväksyi täytäntöönpanokertomuksen lähetettäväksi komissiolle.

8 Ohjelman edistymisen arviointi (liite 4) (siirrettiin käsiteltäväksi asiakohdan 9 jälkeen)

Asia: Seurantakomitea hyväksyi kokouksessaan 16.9.2022 EU:n sisäasioiden rahastojen arviointisuunnitelman. Seurantakomitealla on keskeinen rooli arvioinnissa. Tuloksellisuuskertomuksen ja toimeenpanosuunnitelman lisäksi hallintoviranomainen tuottaa tarvittavaa arviointia mahdollistavaa materiaalia seurantakomitealle.

Seurantakomitean tehtävänä on tarkastella ohjelman edistymistä ja tavoitteiden toteutumista.

Esitys: Seurantakomitea keskustelee ohjelman toimeenpanon ja tavoitteiden saavuttamisen edistymisestä hallintoviranomaisen tuottaman arviointitaulukon avulla. Asia merkitään käsitellyksi.

Päätös: Asiakohtaa ei ehditty käsitellä. Hallintoviranomaisen ehdotuksesta päätettiin, että arviointitaulukkoon pyydetään seurantakomitealta kirjalliset kommentit ja päivitetty arviointitaulukko toimitetaan tiedoksi seurantakomitealle.

9 Hankkeiden valinnassa käytettävät menettelyt ja perusteet (liite 5)

Asia: Seurantakomitea hyväksyi kokouksessaan 14.12.2022 hankkeiden valinnassa 1.1.2023 lähtien käytettävät menetelmät ja valintaperusteet. Hakemusten käsittelyn yhteydessä on havaittu tarve horisontaalisia periaatteita koskevan arviointikriteerin pisteytyksen tarkentamiselle. Hallintoviranomainen esittelee seurantakomitealle arviointikriteereihin ehdottamansa muutokset.

Rahastoja koskevan yleisasetuksen 40 artiklan mukaisesti seurantakomitean tehtävänä on hyväksyä toimien valinnassa käytettävät menetelmät ja perusteet ja niihin tehtävät muutokset.

Esitys: Hyväksytään muutetut toimien valinnassa käytettävät menettelyt ja perusteet.

Päätös: Hallintoviranomainen kävi läpi ehdotuksen horisontaalisia edellytyksiä koskevan arviointikriteerin muuttamiseksi niin, että kriteerin pisteytyks on jatkossa 1-3 pistettä, kun se aiemmin oli 1-5 pistettä. Hallintoviranomainen korosti, ettei pidä arviointikriteeriä muita arviointikriteerejä vähempiarvoisena, mutta totesi sen yhtäläisen painotuksen aiheuttavan tilanteita, joissa muutoin

heikompileatuiset hakemukset saavat kyseisen kriteerin ansiosta korkeampia kokonaispisteitä, mikä vääristää arviointikokonaisuutta.

Hallintoviranomainen korosti myös, että jokaisen myönteisenä esitettävän hakemuksen tulee edelleen olla horisontaalisten periaatteiden osalta hyväksyttävissä, eli rahoitusta ei myönnetä hankkeille, joita koskevissa hakemuksissa horisontaalisten periaatteiden huomioimista ei olla riittävällä tavalla kuvattu. Lisäksi todettiin, että esitettävä pisteytys vastaa rakennerahastoissa käytössä olevaa pisteytystä.

Seurantakomitea keskusteli asiasta. Seurantakomitea toivoi, että kriteerin soveltamisesta annettaisiin hakijoille tarkempaa ohjeistusta. Hallintoviranomainen totesi suunnitelmissa olevan sekä hallintoviranomaisen omaa kouluttautumista aiheesta että hakijoille hakukoulutuksissa annettavaa tarkempaa ohjeistusta.

Seurantakomitea hyväksyi esityksen.

10 Muut asiat

Kuntaliiton edustaja tiedotti Kuntaliiton jäsenvaihdoksista: varsinaiseksi jäseneksi nimitetään uusi maahanmuuttoasiantuntija Maija Lehtimaa ja varajäseneksi Veronika Ekman.

11 Seuraava kokous

Sisäasioiden rahastojen (AMIF, BMVI, ISF) seurantakomiteoiden yhteinen kokous järjestetään 16.4.2024. Kokouksessa esitellään rahastojen ohjelmien väliarvioinnin tulokset.

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.02.

Seurantakomitean puheenjohtaja, ylijohtaja

Laura Yli-Vakkuri

Seurantakomitean sihteeri, erityisasiantuntija

Kristiina Mauriala

Liitteet

1. Edellisen kokouksen pöytäkirja
2. Toimeenpanosuunnitelma
3. AMIF-ohjelman tuloksellisuuskertomus 1.7.-2022-30.6.2023
4. AMIF-ohjelman arviointitaulukko v. 2023
5. Hankkeiden valintamenettely

Jakelu

Seurantakomitean jäsenet, varajäsenet, pysyvät edustajat ja sihteerit

Tiedoksi

Euroopan komissio

VN/2748/2022-SM-85

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: